

ТРИ ЦЕНТИ в З. А. Америка; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: B'Ergen 4-0807 — Тел. У. Н. Союз: B'Ergen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

КОНТРОЛЯ КОМІРНОГО З ЗАСТО- РОГОЮ АВТОНОМІЇ ДЛЯ ОКРУГ

Вашингтон, 15 березня. — Палата репрезентантів ухвалила і передала сенатові до дальшої акції законопроект про контроль комерційного на дальших 15 місяців, однак перед тим ухвалила застереження, що стейти, повіті й міста мають право покінчити контролю у своїх округах. Ухвала вказує нову невідому для планів президента Трумана, який домагався відновлення федеральної контролю чинів на дальших два роки. Під час голосування 199 демократів прилучилися до 61 республіканців і разом було 261 голосів за обмежене продовження проти 153. Теперішній закон про контроль вигасає з днем 31 березня.

„ФІЛІНБОСТЕР“ В СЕНАТІ ВІДКЛИКАЛИ

Вашингтон. — Сенатори з південних стейтів відкликали обструкцію після того, як їхня група порозумілася з республіканцями, щоб ухвалити резолюцію з поправкою теперішнього сенатського правила в справі обструкції. На підставі порозуміння між південними демократами й республіканцями можна буде припинити обструкцію, якщо проти неї заявляється 64 сенаторів. Однак це відноситься тільки до обструкції проти якогось законопроекту, а не проти правила, щоб цілком виключити обструкцію. Обструкція тривала 13 днів і викликала слабість прихильників адміністрації. Після створення коаліції між південними демократами й республіканцями сенат перервав наразі.

СЕНАТСКА КОМІСІЯ ВІД- МОВИЛА ПОТВЕРДЖЕННЯ КАНДИДАТОВІ ПРЕЗИ- ДЕНТА.

Вашингтон. — Сенатська комісія збройної служби відмовилася затвердити Мона С. Волгріна на становищі голови Крайньої Ради Ресурсів Безпеченства, закидаючи йому недостачу відповідного знання на такому становищі. Волгрін є особистим приятелем президента. Давніше він був конгресменом і сенатором зі стейту Вашингтон. Він перепав при виборах на губернатора свого стейту в осейні.

ДОМИ В МАБУТНОСТІ БУДУТЬ ПРИНУДЖЕНІ ДО АТОМОВОГО ВІКУ.

Гюстон, в стейті Техас. Хоч на випадок нападу атомовою бомбою нема повної безпеки, то всетаки є можливість врятувати життя в підземних сховках, — до такого висновку прийшли промовці на зібранні Американського Інституту Архітектів. Та загальне населення не може жити в підземеллі, тому треба шукати інших способів для захисту. У першу чергу доми самі мають бути так побудовані, щоб могли втриматися у віддалі якоїсь пів милі від місця вибуху. У багатьох випадках рятунком може бути відповідна система остоороги перед нападом атомової бомби і побудова відповідних сховків. Важна є охорона вулканічного руху серед переполненої підчас нападу, головним по великих містах. Архітекти думають, що вже пів години після вибуху бомби люди, які скорилися в сховках, можуть вийти з них на рятуючі поклачі і раненням.

ДИПЛОМАТИЧНА ШКОЛА В КОЛЕГІ ЛАФАСТ.

Істон, Пенсильвенія. — Лафаст Каледж оприлюднює, що приступає до відкриття Школи Історії й Міжнародних Справ для підготовки американських студентів до дипломатичної служби. Школа почнеться в вересні. На її чолі стане д-р Едвін В. Кордингтон, теперішній голова Департаменту Історії в цій колегії.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛЕГІОН ПРОТИ ДОПУЩЕННЯ СО- ВЕТСЬКИХ АРТИСТІВ.

Вашингтон. — Сильний тиск проти допущення Дмитрія Шостаковича й інших советських артистів на „Культурну й Наукову Конференцію для Світового Миру“ на день 25 березня в Нью Йорку переводять відділи Американського Легіону. Тому, що тепер існує заборона для візду комуністів з закордону, генеральний прокуратор мусів би видати спеціальний дозвіл для артистів з Росії.

ПРОДУКЦІЯ ПІДПРИЄ- МСТВА ЮНАЙТЕД СТЕЙТ ОТІЛ КОРПОРЕЙШЕН.

Нью Йорк. — Друге з черги щодо фінансової сили підприємства продукції заліза, Юнайтед Стейтс Отіл Корпорейшен, випустило в світ щойно звіт з своєї діяльності за 1948 р. У звіті сказано, що корпорація виповнила зовні свою пайку для потреб заліза, бо випродукувала 29.3 мільйонів тонн заліза й кованого заліза, а з того вислала на потреби виробників залізних предметів 20.7 мільйонів тонн. Це є надвишка понад 400,000 тонн річної продукції за всі мирні часи, сказано в звіті. У видатках за підприємство понад білльон доларів у робітничих платнях, коло \$20,000,000 в податках, на суспільне забезпечення на виплату пенсій понад \$10,000,000 — разом \$1,035,713,704.

ЗА СОЛІДАРІСТІ ЦЕРКОВ ПРОТИ КОМУНІЗМУ.

Нью Йорк. — Завів до об'єднання церков по цілому світі видала федеральна Рада Церков Христа в Америці для опору проти наступу комунізму. Федеральна Рада об'єднує 23 протестантських і 4 східних церкви. Окремо сказано в зазвіті, щоб вислати представника в цій справі до Ватикану й до Світової Ради Церков. Завів оприлюднює на підставі резолюції церковної конференції минулого тижня в Клівленді.

ЗГОРІВ ВІСЬКОВИЙ МА- ГАЗИН НА ЗАХІДНІМ ПОБЕРЕЖЖІ.

Оукленд, у Каліфорнії. — Велетельський склад матеріалів армії в Оукленд на передмісті Сан Франсиско, згорів уночі з понеділка на вівторок. Магазин становив базу для висилки припасів до Японії й Окінави. Швидко акція пожежної сторожі не допустила поширення вогню на кораблі й на сусідні будинки. Армія почала слідство, чи не заходить тут випадок саботажу.

ІРАНСЬКИЙ КОНСУЛ ВІЯВЛЯЄ НАМІРИ СОВЕТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ ЙОГО КРАЇНИ

Нью Йорк, 15 березня. — Генеральний консул Ірану, Агмед Мегбод, виявив побоювання, що советська Росія може окупувати його країну на підставі договору з-перед двадцяти років. В ньому кажеться, що Росія може це зробити під заслоною, що їй грозить небезпека з боку Ірану. Консул каже, що Совети ведуть дуже інтенсивну пропаганду в Ірані по радію й в пресі і закидають іранському урядові, що він дозволяє Америці створити свої бази в Ірані. Над цією справою відбулася конференція між секретарем стейту Діном Ачесоном і амбасадором Ірану, Гусейном Ала. У пресовій конференції консул виявив, що Іран пригрозив програму економічної розбудови країни коштом \$700,000,000 при допомозі американських технічних сил. Росія пробувала опанувати Іран через поширення комуністичної партії Тулег. Однак, коли член цієї партії виконав замах на шаха Ірану, Могамеда Різу Павливі, 4 березня, уряд розв'язав цю партію і тому Росія почала нову тактику.

ЗАПОВІДЖЕНО ДВА ДАЛЬ- ШІ ТРАНСПОРТИ НОВИХ ІМІГРАНТІВ

Нью Йорк, 16 березня. — До місцевого порту при 20-тій вулиці має причалити завтра пароплав Джеренал Гаан, що вийав з Бремергафен 5-го березня та який веде 884 нових іммігрантів, між ними 205 українців, що приїжджають старанним ЗУАДКомітет. Рівночасно заповідається два дальші транспорти нових іммігрантів до цього порту. В найближчу неділю, 20-го березня, або найпізніше в понеділок причалить „Ірні Пайл“, що вийав з Гамбургу дня 10-го березня, а в понеділок або вівторок має причалити „Дженерал Міор“, що вийав з Бремергафен дня 11-го березня.

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ ПРЕЗИ- ДЕНТ ПРИЗІДІТЬ 15 ТРАВ- НЯ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Ріо де Жанейро. — Президент Ернесто Гаспар Дура заявив, що він вибереться до Злучених Держав коло 15 травня. Він проведе чотири дні у Вашингтоні, а три дні в Нью Йорку. Він дуже заінтересований меліораціями й електровинами в Долині Тенесі і хоче їх оглянути при нагоді побуту в Злучених Державах.

СЕКРЕТАР О.О.Д. ТРИГВЕ ЛІ, ПОВОЮЄТЬСЯ ВІЙНИ

Ороне, у стейті Мейн. — Тригве Лі, генеральний секретар Організації Об'єднаних Держав, остеріг світ, що теперішнє напруження між Сходом і Заходом є занадто небезпечне, щоб могло даліше втриматися. Це сказав він у промові на зібранні в університеті Мейн. Якщо б таке ворування продовжувалося в безконечність, то прийде до війни, яка покінчить оцю цивілізацію, яку ми тепер маємо. Він твердив, що війну відкладається тому, що самий час її припинити. Єдиною справжньою надією на втримання миру є Об'єднані Держави. Не тому, щоб О.О.Д. могли переломити поважні різниці між обома групами держав, але тому, що це міжнародне форум, на якому можна обговорити ці різниці мирним способом, твердив Лі.

ЛОМАКІН ПРО „ЦЕНЗУРУ“ В АМЕРИЦІ

Москва, 16 березня. — Відомий зі своїх людоловських „подвигів“ в Америці в справі Косенкіна бувший советський консул в Нью Йорку і тепер шеф пресового відділу в советському міністерстві закордонних справ в Москві, Яць Ломакін, промовляв вчора на прийнятті корейської комісії та говорив про „найгіршу в світі американську цензуру“. Свої божевільні небилиці про цензуру в Америці він плів, правдоподібно, для виправдання себе перед Кремлем за той цілий скандал, що він його наварив.

ВІЙНА АБО В ЛІПНІ АБО ЗА П'ЯТЬ РОКІВ

МОЖЛИВОСТІ ВІЙНИ ПРЕД-
МЕТОМ ДЕБАТ В БРИТАН-
СКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

Лондон, 16 березня. — Під час вчорашніх дебат в британському парламенті над проектом бюджетових витків на дальший розвиток британської Роел Ер Форс, консервативний комендор авіації, Артур Гарві, заявив, що з кол тих, які планують оборону Британії він довідався, що до нової світової війни може прийти вже в липні цього року, а якщо ні, то не скорше як за п'ять років. Міністер оборони А. В. Александер не заперечив цих тверджень, мотомість висловив застереження щодо публічної дискусії на цю тему та щодо публічного видавання таких справ взагалі. Пізніше підсекретар авіації Джефрі Фрітас додав, що згадав Гарвіем місяць не грає жадної ролі ані в британських, ані — поскільки йому відомо — інших оборонно-стратегічних міркуваннях.

З'ЇЗД ГОЛОВНОЇ РАДИ Ц.П.У.Є. В НІМЕЧЧИНІ

В доповненні до переданого за ашаффенбурзькою „Неділю“ повідомлення у вчорашньому виданні цього щоденника про з'їзд Головної Ради Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині, подаємо за УБІ дальші подробиці щодо того з'їзду.

З'їзд, як уже повідомлено, відбувся в днях 4, 5 і 6-го березня в місті Аугсбургу в українському таборі „Соммеркасерне“. Напередодні з'їзду місцева українська преса широко обговорювала загальні побажання та сподівання від того з'їзду. Провідною думкою в цьому було, щоби що громадська організація відтяжати від будь-яких політичних завдань та справ, що тепер перейшли на створення в половині минулого року Українську Національну Раду. УБІ вважає, що з'їзд тих побажання та сподівання не виконав, пишучи: „Вже напередодні з'їзду доходили вістки, що група ОУНР (Організація Українських Націоналістів-революціонерів під проводом С. Бандери — прим. Ред.) змагатиме до опанування громадської централі, використовуючи при тому сподівану більшість делегатів“. Згідно з твердженням УБІ, до Аугсбургу приїхав спеціально для цієї цілі заступник п. Бандери, Ярослав Стецько, та з-за куліс мав диригувати цілою акцією своєї партії під час з'їзду. Загал делегати „не був втаємничений в ці закулісові потягнення“. В дальшому УБІ твердить, що на з'їзді бандерівці порозумілися з гетьманцями та частиною членів УНДО з п. Василем Мудрим на чолі та створили в той спосіб більшість і перевели з'їзд і вибір нової Ради ЦП.У.Є. відповідно до своїх планів. Повний склад нововибраної Головної Ради є такий: голова — Василь Мудрий; 1-ий заст. голови — проф. І. Вовчук; 2-гий заст. голови — п-ні Ірина Павличковська; секретар — ред. Зенон Пеленський; члени управління: Я. Дзидра, д-р Р. Шлюзар, проф. М. Голубенко, проф. М. Овчинник; заступники: Гр. Дутка, проф. Ю. Боб-

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ ЗАПОВІДАЄ СВОЇ ВПРАВИ В НІМЕЧЧИНІ.

Франкфурт, 16 березня. — Американська Армія в Німеччині почне в квітні свої звичайні воєнні вправи. Вчора повідомлено, що під час тих вправ буде використана деяка кількість затручених при Армії німців, щоби в той спосіб дати можливість якнайбільшій кількості американських воїків взяти участь в маневрах в полі. Німці будуть затручені при постачанні та іншій „неактивній війні“.

ровський, проф. Ю. Кустицький, д-р К. Годованець; Контр-рольня Комісія: дир. В. Блавацький, В. Боллох, інж. М. Базилевський, д-р С. Галамай, проф. К. Громов; заступники: О. Дихтаренко, о. д-р В. Войсак; центральна виборча комісія: суддя Ю. Лінгард, мгр. Е. Лозинський, мгр. Я. Рак, д-р М. Коновалець, д-р І. По-

(Докінчення на стор. 4-й)

ЗАХІДНО-ЕВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ ПОГОДИЛИСЬ НА ПОСТАНОВИ АТЛАНТИЙСЬКОГО ПАКТУ

ДАЛЕКОДУЧІ ПЛАНИ СПІЛЬНОЇ ОБОРОНИ; ПРОГРЕС
В СПРАВІ ПРОЄКТОВАНОЇ РАДИ ЕВРОПИ.

Лондон, 16 березня. — Вчора ввечері тут закінчилися дводенна конференція міністрів закордонних справ об'єднаних Брюссельським договором Британії, Франції, Бельгії, Голандії і Люксембургу, на якій прийнято в цілості постанови спільного приступлення цих країн до проєктованого Атлантійського пакту. На цій же конференції всі ці країни погодилися на передбачені для кожної з них видатки в спільній організації своєї оборони, як теж встановлено план для швидкої організації десятидержавної Ради Європи. Конференція відбувалася у великій тасмниці і задалегідь по-роблено всі заходи, щоби ніяка подробиця з нарад не про-дісталася до преси. В самих нарадах брали участь тільки міністри закордонних справ та міністри оборони і фінансів згаданих країн. Спеціалістів та дорадників покликувано тільки тоді, як їх було потріб-но. Причиною цієї тасмничності був факт, що на конференції обговорювано переважно тільки питання спільної оборони і майбутньої стратегії. Не згадуючи на ній з закінчення

ПІДГОТОВКА ДО ВРОЧИ- ТОГО ПІДПИСАННЯ АТ- ЛАНТИЙСЬКОГО ПАКТУ.

Вашингтон, 16 березня. — На підставі інформації з офіційних джерел тут вважається вже майже за певне, що Атлантійський пакт буде підписаний врочисто правдоподібно в дні 4-го квітня. Пакт підписуть міністри закордонних справ заінтересованих країн. Французький міністер Роберт Шуман відлітає з Парижа до Вашингтону, в дні 2-го квітня. В тому самому часі заповів свій приїзд британський міністер Ернест Бевін, як теж міністри інших країн.

ПОРТУГАЛІЯ І ДАНІЯ ОБ- ГОВОРЮЮТЬ ПРИСТУПЛЕН- НЯ ДО АТЛАНТИЙСЬКОГО ПАКТУ.

Вашингтон, 16 березня. — Португальський уряд повідомив вчора ввечері, що він вже почав переговори з Америкою в справі приступлення до Атлантійського пакту. Кілька годин раніше данський міністер закордонних справ заявив, що він видає рекомендацію, щоби Данія приступила до Атлантійського пакту як його вже дев'ятий партнер. Звертається увагу на важливість цих рішень, бо Данія і Португалія контролюють дві важливі стратегічні бази на Атлантиці, іменню Гренландію і Азори.

БРИТАНІЯ ПОВІДНОТЬ СИЛУ СВОЄЇ АВІАЦІЇ.

Лондон, 16 березня. — Британський секретар авіації, Артур Гендерсон, заповів вчора в парламенті, що Британія задумує протягом року подовити силу своїх трубо-літаків в Росл Ер Форс та розвинути новий високотип трубо-бомбардувальників. Після того парламент без застережень прийняв проєкт бюджетових видатків на ту ціль в сумі 830,000,000 доларів. Гендерсон заявив, що ціллію Британії є створити таку збройну силу, яка дорівнювала б силі інших демократичних націй та яка творила б реальну перешкоду для кожного нападника.

БРИТАНІЯ І АМЕРИКА ВІД- КЛИКАЛИ ОБМЕЖЕННЯ ПРОДУКЦІЇ В НІМЕЦЬ- КІЙ ІНДУСТРІЇ.

Берлін, 16 березня. — Британське військове управління в Німеччині повідомило про відкликання продукційних обмежень німецької інженерної індустрії, стверджуючи рівночасно, що Америка це вже зробила. Відкликання обмежень докищо відноситься тільки до машиннобудівельної індустрії, але відомо, що Америка задумує повернути повну свободу продукції всієї мирної індустрії в Німеччині.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською частинною):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА" P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕРОЗУМНА Й ШКІДЛИВА ОБСТРУКЦІЯ

Довгий час велася у Вашингтонському сенаті обструкція, яка мала на цілі не допустити до ухвали федерального закону, який заставляв би всі стейти признавати усім своїм громадянам гарантовані Конституцією громадянські свободи. Як знаємо, це відноситься до деяких стейтів на Півдні, де нігрити досі не мають повноти громадянських прав. Головно йдеться тут про те, щоб кілька сот тисяч американських громадян не були позбавлені на Півдні права голосування через такі стейтські обмеження і вимоги, які є протилежні Конституції й духові американської демократії.

Як знаємо президент Труман заявив ще в минулому році за федеральне законодавство, яке не допускало б на цілій американській землі такого обмежування громадянських свобод стейтськими законодавствами та упередженнями, що це досі відержується на Півдні. Про це говорив президент Труман багато в часі виборчої кампанії, намагаючи себе таким чином навіть на певну втрату голосів. Він теж вимагав тоді від виборців, щоб вибирали до конгресу таких представників, що заявили би в новому конгресі за його проєкти. Але виборці вправді вибрали Трумана президентом і дали йому демократичну більшість в конгресі, але, як виявляється, не дали йому такої великої більшості, щоб могли бути переведені теж і в 81-ому конгресі всі його проєкти, які провалилися в минулому конгресі.

Обструкція, яку поведено в сенаті, а яка тут відома під назвою "Філібастер", була справжньою "авантюрою", себто тим, що це слово означало на цій землі в давніших часах. Обструкція була ніби "процедуральна" і деякі з сенаторів можуть тепер навіть викручуватися, кажучи, що вони властиво не були проти обов'язкового поширення громадянських прав на усіх громадян країни, а тільки обороняли свободу дебат. Але с фактом, що "філібастер" тимчасово вбив у конгресі саму справу, себто поширення громадянських свобод, що вважається у теперішньому часі поважним ударом в американську демократію взагалі. Сталінська пропаганда використала це у цілій повноті, щоб далі вказувати на "американське фарисейство", що то хоче поширити демократичні свободи по цілому світі, а не має їх у себе. Про це вже совєтські дипломати говорили багато давніше, а тепер будуть говорити ще більше з шкодою для міжнародного престижу Злучених Держав. Але якщо цього й не було, обструкція у сенаті, викликана з приводу акції поширення громадянських прав, є шкідлива і не приносить чести тим, що її поведи. Зокрема не можуть похвалитися тут своїм "успіхом" республіканці, що допомагали демократичним сенаторам з Півдня в обструкції. Прямодивуватися треба, що пішов на таке діло сенатор Артур Ванденберг, що протівив не с проти поширення громадянських прав. Зате заслугу на призначення республіканський сенатор Роберт А. Тефт, що голосував проти обструкції, прикладаючи вагу не до процедури, а до цього, що є суттю.

Ще додамо, що с добре дбати про права меншин у конгресі, але ще більше треба дбати, щоб не було в демократичній країні таких обставин, де людина вкорочується її громадянські права через бар'єр її шкіри, чи через її релігію, національне походження і т. п.

Об'єднання російської демократії для рятунку Росії

В Нью Йорку відбувся минулої неділі, як пише ньюйоркське "Новос Русское Слово", перший мітинг "Ліги Воротби за Народною Свободою". Нью Йорк Таймс, пишучи про ці збори, називав цю організацію "Union for the Liberation of the Peoples of Russia", що означало б у перекладі "Об'єднання для Визволення Народів Росії". Яка назва правильна, покищо не знаємо.

Участь у тих зборах брали як члени Ліги такі визначні російські емігранти, як Александер Керенський, проф. М. Карпович, В. І. Ніколаєвський та Р. А. Абрамовіч. Були там теж і нові емігранти, а між ними і А. П. Діспров з України.

Предсідником зборів був М. Карпович, професор російської історії в Гарвард-університеті, який заявив присутнім (біля 500 осіб), що Ліга не є партією, але об'єднання людей різних політичних переконань, що погодилися на тій точці, що треба кінченою об'єднати "для боротьби з кремлівською диктатурою". Назрівало великі події й Ліга має сказати світові слово про Росію.

Це слово буде "голосом російської демократії", говорив професор Карпович. Його вступне слово доповнив промовець В. І. Ніколаєвський. Він підкреслює, що широкі ряди російської демократичної еміграції тепер побились тисячі Ді Пі, які прибули з країни поза залізною курткою. Тепер, казав бесідник, ведеться завзята агітація проти Сталіна і треба подбати, щоб "ненависть проти Сталіна не перемінилася у ненависть проти Росії". Завданням російської еміграції є представити сталінські злочини і одночасно оборонити справжні інтереси Росії. "В будучій Росії", казав бесідник, "ми дамо свободу всім; усім, крім тих, що захочуть покористуватися свободою для встановлення режиму неволі".

А. П. Діспров, згадавши про своє звіднене життя у Совєтах, звернув увагу на цю точку в програмі Ліги, котра говорить про свободу народів, що входять в склад "Російської Федерації". Народи Росії, говорив Діспров, змагаються сильно до національної свободи; вони "не хочуть сьорбати з спільного казана, а кожний нарід сам хоче варити свою національну і духову їжу". Визнання Лігою ось такого принципу, казав бесідник, "дає йому, як українцеві, змогу брати участь у Лізі". Казав, що кожний з тих народів хоче жити своїм національним життям, "остаючи членом більшої російської сім'ї" та визнаючи спільноту інтересів культурних, матеріальних і — що о-

собливо важне під сучасну пору — воєнних.

Р. А. Абрамовіч, російський соціал-демократ, визнає, що тепер треба об'єднання не тільки соціалістів, але "широких демократичних сил" СССР. Бесідник заявив, що СССР це одинока нині держава, що змагає до панування над цілим світом. Коли б так нині сиділи в Москві російські демократи, цього не було б і був би мир у світі.

В. А. Константиновський, новий емігрант, розповідав про "12 мільйонів рабів в СССР, що належать державі", а життя раба не вартує там навіть 6 копійок. Летун А. П. Варсов, що втік з Совєтів до Австрії, розповідав, як мало знають люди про совєтський режим навіть у самих Совєтах і визнає російських емігрантів до об'єднання.

А. Ф. Керенський, бувший російський прем'єр, якого поважали більшовики в 1917 р., нагадував часи, коли він сам був при владі в Росії. Підкреслює, що "уряд у Росії не є Росією, та що російський нарід не може бути за ту владу відповідальним". Це є Леніна програма, казав бесідник, що "Росія повинна стати досвідною лабораторією світової революції та її авангардом". Нове покоління, що виросло в Росії за більшовицьких зверстася, казав Керенський, нині у своїх деклараціях з домаганням: "Верніть нам свободу з 1917 року!" Програма Ліги, казав бесідник, "не наша програма, її підкинували нам з Росії".

При кінці забрав через слово проф. Карпович, заявляючи, що тепер усе усе ясні цілі й завдання Ліги, яка має стати центром об'єднання цілої російської еміграції. Ще раз загадав за те, що говорив Керенський, що "російський нарід і російський уряд не є однією і те саме". Доложимо труд, казав бесідник, щоб зникла тиранія та щоб "знову відродилася російська свобода".

Ось так виглядає вкоротці найновіша спроба об'єднання російської еміграції, що хоче повалити більшовицьку владу в Росії на те, щоб на Кремлі засіли російські демократи. Така с підготовка російських демократів до великих подій, що назривають...

Як бачимо, масо тут до діла з новою формою старої Керенщини. Російські демократи, діставши ще декого з "малоросів" новітньої доби, ні словом не згадують про таку можливість, щоб якийсь нарід з бувшої Росії міг мати право сам рішати, чи він хоче належати до "Російської Федерації", чи ні. Як у російських па-

рів і в Сталіна, так і в російських демократів вважається самозрозумілим, що народи Росії мусять далі оставати членами "великої російської сім'ї". Такою мовою говорять люди, що називають себе демократами і думають про новий лад у світі, вже не диктаторський, а свободний! Не питають народів, а приказують їм, що й як їм треба робити.

До цієї гадки про об'єднання "російських демократів" додамо ще й те, що думають про це об'єднання "польські демократи". Отже ньюйоркський "Нью Свѣт" з вітрянкою, пишучи про це, стверджує, що "хто попікся на гарячій, то дмухав і на зимній". Польків, пише ця газета, цікавить тільки "сусідство" російського й польського народів; цікавлять їх тільки кордони між Польщею і Росією і чи "завтрішня Росія" буде далі обстоювати "Лізі Курзона".

М. Х.

Польща і Карпатська Україна

З розвалом Австро-Угорщини в жовтні 1918 р. забилася політична воля й українцям Закарпаття, які від 1868 р. були виставлені на безоглядну мадяризацію. Здобутки карпатських українців у шкільній та адміністративній, що їх осігнули вони під час революції в 1848 р. в Австрії, пропали. Прийшов повний занепад культурного життя і послідовна денационалізація інтелігенції, навіть сільської, зокрема духовенства. З прилученням Закарпаття до Чехословаччини в 1919 р. українське населення легше відотхнуло. При допомозі української еміграції з західних та осередньо-східних українських земель влада розбудувала народне і середнє шкільництво. Розбудовано культурно-освітні і виховні організації (читальні "Прогрес", "Паст" та покладено основи під розбудову господарсько-економічного життя на кооперативних основах. Національна ідея полонила молодь, національна свідомість пустила коріння в масах так, що коли восени 1938 р. чехословацький уряд приступив до перебудови держави на федеративних основах, українське населення Карпатської України зуміло використати вповні пригожий момент та перебрати поступово владу у свої руки на основі святощно приреченої в 1919 р., але не здійсненої автономії.

І ось одночасно з поступенням перебирання влади під проводом о. Августина Волошина Польща розвинула шораз - то активнішу діяльність проти здійснення автономії українців. Вся польська преса без винятку поведла шалену акцію проти українців загальною під гаслом створення спільної польсько-мадярської границі. "На Закарпатті не може

постати ніякий український кантон ні українська держава" — писало львівське єдицьке "Слово Народове" у статті п. з. "На такий кантон не може погодитися". Краківський консервативний "Час" у статті п. з. "Заолзья і спільна границя з Мадярщиною" договорилося до того, що, мовляв, "Підкарпатська Русь стала під чеською владою небезпечним вогнищем українських затій у Польщі". Висновок такий, що Польща мусить мати спільну границю з Мадярщиною. На цьому ж становищі стоїть теж відомий публіцист Цат - Маєвський, який промістив у своєму виленському "Слові" аж три статті, в яких намагався довести необхідність спільної польсько-мадярської границі, виходячи зі становища, що єдиним союзником Польщі може бути Мадярщина. "Тому необхідно, щоб Мадярщина дістала бодай Підкарпатську Русь, якщо не частину або цілу Словачину". Немов завершенням цієї кампанії польської преси була знаменна заява редакції "Політики" (раніше "Бунт Млодих") в імені всіх співробітників того часопису проти автономії для Карпатської України. А слід пам'ятати, що саме "Бунт Млодих" пізніше "Політика" об'єднували гурт польських публіцистів, які теоретично підтримували думку про поділ Сходу Європи на національні держави, тоді, коли польське громадянство прийняло всецілою ідеологією Романа Дмовського про існування на Сході Європи лише двох держав: Польщі та Росії, байдуже якої — монархістичної, комуністичної чи демократичної, з якою поляки можуть усе договоритися коштом володіння над українськими землями. Зате можливість повстання Самостійної України зганяла полякам сон

з очей, бо її існування вважали грізною небезпечкою для Польщі. Тому з такою нечуваною ненавистю виступили всі поляки однодушно проти здійснення автономії в Карпатській Україні. Єдицьке "Слово Народове" домовилося у статті п. з. "Прилучім до Польщі залізницю Ворохта-Ясінь-Рахів" аж ось до чого: "Маємо вже зв'язок з Румунією через Снятин-Чернівці до Букарешту. Але це зв'язок зі старою Румунією, довоєнною. А нам треба зв'язку з Семігродом. Скажімо собі одверто, що мусимо бути відтепер присутні на півдні від Карпат".

Одночасно з пресою кампанією відбувалися проти української демонстрації у Львові і в краю підчас яких нищили дорібок українських установ, та йшли знущання над українцями до масакр українських громадян, діячів і священників включно, що їх переводили кінні відділи Корпусу Охорони Пограниччя — головню здовж Карпат. Таке ж саме вороже становище супроти українців зайняли польські офіційні чинники. Польська Агенція Телеграфічна і Польське Радіо, включились до цього хору неперестанючої в засобах пропаганди за прилученням цілого українського Закарпаття до мадярської держави. Крім цього від осені 1938 р. стали появлятися в Карпатській Україні банди польських терористів, як також всякого покроя провокатори, які на спільку з мадярськими терористами з півдня намагалися за всяку ціну не допустити до повної консолідації молодого країни, який віденський арбітраж з 2-го листопада 1938 р. забрав історичні старовинні міста: Ужгород, Мукачів, Берегів, та перервано єдиний залізничний шлях з Карпатської України до Праги через Чоп і Кошиці. Та на цьому не кінець. Польський уряд на радше міністерство закордонних справ під проводом міністра Я. Бека розвинуло від жовтня 1938 р. інтензивну акцію проти Карпатської України і за спільноту польсько-мадярської границі. І так уже 24 жовтня 1938 р. польський амбасадор у Берліні, Ліпський, відідав німецькому міністру закордонних справ Я. Рібентропу в Берхтесгадені, так висловив йому причину своїх відвідів:

"Польща зацікавлена в тому, щоб прийдешня стабілізація відносин у наддунайському басейні. Карпатська Україна зі своїм неладом, своїми 89 відсотків неписьменими, є прибіжником для всіх можливих політичних теній, правдивим осередком комунізму. Вона

(Докінчення на стор. 3-тій)

* Див. німецька "Біла книга", себто документ, що відноситься до подій, що довели до Другої Світової Війни, видані німецьким міністерством справ закордонних, Берлін 1939.

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

47)

— Будемо, Ольго. Не уважайте за гріх того, що я маю... Я вас люблю! — сказав він і повернувся до вікна, ніби там був вихід цієї думки у простір. Ольга мовчала. Кримський продовжував: — Будемо бачитися кожного дня на проби. Не вірю, що ми скоро дамо першу виставу. Ви всі, що у мене граєте, повинні почати передусім думати... А тоді вже почнемо грати. У кожного нашою русі повинна таїтися жива думка... Прощу! Хто там? — крикнув Кримський на стукіт до його дверей.

Увійшов коридорний з вартівні. — Вас просить униз доктор, — сказав він. — Це там...

вається з Кримського. — Ольго! — каже він захоплено. — Це він! Знайомий...

І зараз після цього Кримський стає самим собою, питає про нього летять, мов іскри. А що? А як? А звідки? Дивитися фотографії. — О, це я розумію! О, це так!

Багато всього О. Демон оповідає. Повільно і між іншим. Був там і там. Був у Афинах, і звідти походять оці бурштінні амuleти... Показує амuleти, що носить на шиї. На середньому пальці лівої руки велевський перстень з велевським черепом. У краватці значки таємничого значення з якогось єгипетського базальту... Був також у Лондоні, а також знає цілу Америку від Тексасу до Нью Йорку. Востаннє працював у Касіно де Парі. Гідна уваги установка, — діставав шістьсот франків на тиждень...

А хто з ним ця ось пані? Це жось надто підмарне? Ця?

Це з Греції, з походження полька. На жаль, мусів її зрестися, бо вона шовіністка. Але тапоще чудово. Це ось такий танець, а це знов інший. Це відомий цвях сезону Касіно де Парі. Прикро, що прийшлося власне все те лишити... Сам директор театру при від'їзді сказав: Куди ви йдете? Що там знайдете? Ви мистець і потребуєте світу... Демон висловлює останнє рішення: — Для мене, пане директоре, світ — моя батьківщина. Іду допомогти їй... — Ах, так! Ну, що ж, коли і ви думаєте, як всі...

Що ж ми тут пончемо? — лунає запит. — Де ж тут для такого місця... — Моя думка, — каже Демон, — знайти передусім — людей. Будуть люди — буде все... — Маю в світі знайомих...

— Ах, так... У світі... Так, так... Власне, власне... Широкий світ. Хуст! Ні! Це навіть не

випадає так думати. Хуст це собі просто шматок пригоди з життя. Нема місяця для зайвої суперечності, а коли тут зупинилася Україна, то що маємо робити? Йти до неї... І все...

Ольга все це слухає, і їй дуже дивно. Дивиться такими очима, ніби перед нею дійсно цілий світ. Оця смутява з амuleтами людина можливо ще вчора танцювала перед парижанами, а зараз ось тут сидить скромно, ніби панна на першому балі. Ольга чує такі слова: Лондон. Ніцца... А тєни... Сан Франціско... Що за слова? Невже це з тієї саме географії, яку вона трошки вчила в своїй учительській семінарії? Але чому ті слова аж до цього являються для неї так мало переконливими, що вона аж однієї хвилини не зупинилася перед думкою, а чи існують вони взагалі на планеті... А чи існує сама планета?

Людина з виглядом індуї сидить, як доказ, як втілення цієї думки. Ольга зараз вірить Кримському. Вірить його кожному слову. Вірить вірою жінок. Тепло вірить і віддає... Було пізно. Залі поволі втихала. Оркестра робить все більші перерви. Чужинці переважно зникли. Танцювали ще окремі ентузіасты. Кельєри лівно розносили останні напої. Товариство при фортеп'яні розходиться.

Весь червоний появляється Кальчук, що провів цей час у розмові з Тарнавським. Кардаш підходить до нього і каже: — Поперше, Панасе, ти йдеш ночувати з Довгопільським. Твоє старе місце зайняте. По-друге, ти завтра не йдеш до прем'єра. Потрете, на другого сінця ти мусиш їхати до Волового з міністром Реваєм.

— Чому такі карколомні зміни? — каже Кальчук. — Все міняється... Нема ж

чого сталого...

— Що з прем'єром?

— Він пагло вилетів до Праги...

— Чому пагло? Чому вилетів?

— Покликали телефоном і вилетів. Чому — це для нас питання.

— Справа третього міністра... Хіба це...

— Дуже можливо. В кожному разі справа важлива. Ми з нашим фальсифікованим мусимо відсутність... Але не зрікатися...

Крапка. Мова, скінчена. Товариство виходить. Надворі ніч...

(Дальше буде).

ВСТАВІТЕ В ЧЛЕНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМЧАСИМ СТАВІТЕ СПІВВІСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЮОНОВО МАЄТКУ ЦЕГО ОРГАНІЗАЦІЇ.

Максим Подорожний.

СОВЕТСЬКИЙ ЗЛОЧИН НАРОДОВБИВСТВА У ВІННИЦІ

7) (Продовження)

Встановлення часу поповнення злочину.

Не зважаючи на знайдені при вбитих документи та на зізнання численних свідків, на підставі яких можна було з досить великою нічністю встановити час поповнення цього жахливого злочину народобивства, судово-лікарська комісія і зі свого боку намагалася означити це на підставі секції стану трупів. Під цим оглядом є вже готові встановлені наукові твердження, які тільки доповнюються зміною обставин. Розклад трупа в землі має кілька своїх фаз з типовими ознаками, на підставі яких можна ствердити як довго він в землі лежав. У Вінниці під цим оглядом найбільшу трудність справляв факт, що трупи лежали збиті у велику масу та безпосередньо в землі, без трун. Процес розкладання трупа в такому положенні теж від того, як глибоко він був в землі захований.

Для встановлення часу перебування трупів в землі дозволяли на деякі висновки теж засажені на місцях могили корчів. На підставі корчів та самих галузок можна було науково з досить великою точністю встановити, чи корчі вирости з навіння, чи були там засажені, а якщо були засажені, то в якому віці і як довго вони росли на цьому місці. Все це, разом з численними зізнаннями свідків та знайдених речових доказів давало без сумніву підставу до твердження, що трупи лежали в землі приблизно п'ять років до часу їх відкопання. Отже злочин народобивства був поповнений у червні в році 1938, а частинно вже правдоподібно теж в році 1937.

Підсумки судово-медичних досліджень.

Перевішли точні і всебічні фахові дослідження, як самих масових могили так і похованих в них трупів та подавши в подробицях висліди тих досліджень, судово-лікарська комісія поробила наостанці такі підсумки:

1. В місті Вінниці на Україні на весні 1943 року відкрито три місця масових могили, з яких в місяцях від червня до вересня того ж року добуто разом 9432 трупів, між ними 169 трупів жінок.

2. На поодиноких місцях розкопок трупи були в такій

кількості: На першому місці (в саді) було 5,644 трупів, в тому 53 жіночки; на другому місці (на старому кладовищі) було 2,405 трупів, між ними 85 жіночок; на третьому місці (в парку) було 1,383 трупів, в тому 31 жіночка.

При розкопках не всі місця можна було точно провітрити з огляду на їх великі розміри (головно парк), і тому залишається оправдане припущення, що там є ще багато більше масових могили з трупами.

На підставі характерних знаків на тілі, як теж на підставі одягів та знайдених документів почастило встановити особисту totoжність 679 трупів, або 7.1% всіх видобутих. Майже всі вони походили з кол доколичного українського населення, головне з-поміж селянства. На підставі одягів та інших ознак можна було ствердити, що теж всі інші трупи, totoжності яких не встановлено, походили переважно з тих самих кол українського населення.

4. Трупи чоловіків належали в головній масі до людей середнього віку і всі були одягнені. Натомість на всіх 169 жіночих трупів 49 були цілком нагі а інші тільки частинно одягнені. На всіх нагих трупах можна було без сумніву встановити молодий вік убитих жінок, тоді як одягнені трупи належали без сумніву жінкам старшого віку.

5. Тільки за одиничними випадками всі трупи мали сліди від пострілу в потилицю, в переважній більшості від двох стрілів, в 78 випадках від трьох а в двох випадках мали аж чотири постріли. Стріли віддано в потилицю частинно в скісному напрямку а частинно в поземому і кулі в більшості випадків залишилися в голові. В багатьох випадках кулі відбилися від черепу і задержалися під шкірою. До пострілу жертв вживали олов'яних куль з автоматичної ручної зброї. Діаметр куль вивинив 5.6 міліметрів. Цього роду зброя мала часто малу пробуючу силу, чим виявляється теж часті подвійні, потрійні і в поодиноких випадках теж поцвирні постріли.

6. Стріли в потилицю жертв віддано з безпосереднього віддалення, в деяких випадках включно з приточенням дула зброї до самої голови жертви. Проте, дослідження напрямку та каналу стрілів в

багатьох випадках виявлено, що ці стріли не були смертельні.

7. Додатково до стрілів в 395 випадках стверджено розторощення черепу важким знаряддям, правдоподібно прикладом зброї, що було теж причиною смерті. Сильні удари скеровували насамперед в тім'я, у вилиці та в чоло, а в деяких випадках теж в ніс та вуха і їх завдано вже тоді, як прострілена але ще жива жертва лежала на землі.

8. В багатьох випадках не було слідів розторощення черепу, хоча стріли були віддані по землі і глибоко в шия, що могло жертву спаралізувати, але не могло бути причиною смерті. В таких випадках причини смерті не можна було встановити з цілою точністю. Знайдено в деяких випадках земля в горлі і кишках перекопано, що ці жертви були закопані в землю живими і там вони задушилися.

9. Усі чоловічі трупи, тільки за одним винятком, мали зв'язані назад руки. В деяких випадках руки були зв'язані подвійно а ще в інших випадках були зв'язані теж ноги. Жіночі трупи в більшості не мали зв'язаних рук. В багатьох випадках на чоловічих і жіночих трупах знайдено петлі на шії або затички в ротах. Проте, це не було використане як знаряддя вбивства і очевидно мало на меті тільки задушити жертв горло, щоб не кричали.

10. Трупи на всіх місцях розкопок і з усіх масових могили вказували вже досить завантажено, хоча не рівномірно стадію розкладу. Крайше були збережені трупи під верхом, в деяких випадках вони вказували природно муфікацію, тоді як трупи глибоко в землі були більше прогнилі.

11. Зверхній вигляд трупів та досліді їх внутрішніх органів, як теж структуральні переміни землі в масових могилах дали незбитий доказ, що трупи лежали в землі на тому самому місці вже багато років. На підставі наукових дослідів та порівнянь стверджено, що трупи у Вінниці були закопані і лежали 5 до шість років.

12. Судово-медичні ствердження цілком покриваються з вислідом провірки дерев і корчів на місцях могили, як теж зі знайденими при жертвах документах та зі зізнаннями свідків. Все це разом доказує і переконує, що відкопани в масових могилах жертви були розстріляні або вбиті та закопані в році 1938 а частинно вже в 1937. Це в короткому і загальному твердженні та висновки судово-лікарської комісії, пороблені на підставі точних досліджень на наукових, судово-медичних знань. Усі ці твердження і висновки в цілій ширині піддержала теж окрема міжнародна комісія, зложена з професорів різних університетів та спеціалістів в судовій медицині. (Далі буде).

Польща і Карпатська Україна

(Докінчення зі стор. 2-гої).

має 650,000 населення, з того 250,000 мадярів і жидів та 400,000 русинів. Польща мала не раз з Мадярами війну гострих нот з приводу того вогнища неспокою. Бек сказав йому (себто амбасадору), що він хоче, щоб з тієї кризи вийшло щось розумне. Прилучення до Мадяричини — ось бажання Польщі.

Зрештою спільна польсько-мадярська границя має велике значення як забороло проти Сходу. Поголоски про творення блоку проти Німеччини є нісенітницею, що зрештою Польща опрокинула не раз своє поставою підчас кризи супроти Сов. Росії. Польська політика така — спонукати мадярський уряд до поміркованості у словесному питанні і до наступу в карпато-українському питанні. Він, Ліпскі, сподівається, що розв'язка справи в цьому дусі не суперечила б німецьким інтересам.

Міністр закордонних справ Німеччини відповів амбасадору Ліпському, що ці ідеї для нього дещо нові і він хоче ще раз передумати собі їх у тишині. Має добре зрозуміння для польських бажань, але бачить також деякі труднощі, що їх слід узяти до уваги. Опліс міг. Рібентроп перейшов до справи поглиблення німецько-польських взаємин, заснувавши подрібно умовини Німеччини.

Згодом міг. Бек запросив до себе (14 грудня 1938 р.) німецького амбасадора у Варшаві фон Мольке, і висловивши йому своє бажання адекватувати далі польсько-німецькі взаємини згідно з договором (з 26 січня 1934 р.) порозуміння, просив досередничити у справі безпосередньої зустрічі з міг. Рібентропом та заоркувати далі справу Гданська (Данцигу) і Карпатської України. Якщо йде про першу справу, то висловив побажання, щоб у Гданську не дійшло до ніякого доконаного факту.

Опліс міг. Бек торкнувся карпато-української справи, що викликала деяке схвилювання у прилюдній опінії. Польська прилюдна опінія побоюється, що Німеччина має намір вести з Карпатської України політику проти Польщі, зате в Німеччині озлоблюється, що Польща хоче загнати Німеччині шлях до дунайського босейну. Це останнє з грунту фальшиве і він сподіється, що й перше також неправдиве. В кожному випадку було б добре, якби раз можна вговоритися про ці справи. Але він міркує, що буде можливо знайти шлях, що брав би до уваги інтереси обох держав.

Незадовго міг. Бек відвідав Німеччину і 5 січня 1939 р. відбув розмову з Гітлером у Берхтесгадені у приватності міг. Рібентропа, німецького амбасадора у Берліні. Міг. Бек підкреслив, що німецько-польські взаємини вдержали повні і цілком свою пробу підчас вересневої кризи. Опліс торкнувся труднощів, що виринули в останніх місяцях між обома державами. В першу назвав міг. Бек спра-

ву Гданська, далі гарантію для чехословацьких кордонів, зокрема чи вона діяла б негайно, а якщо загалом, то в якому моменті була б брала до уваги.

Зокрема ж Польща зацікавлена у зв'язку з цим справою Карпатської України. Він пригадав слова Пісудського про „балканізацію Середньої Європи". Польща пізнає в агітаторах, які діють тепер на карпато-українському терені, своїх старих ворогів, і побоюється, що Карпатська Україна може розвинутись у таке вогнище неспокою супроти Польщі, що польський уряд може бути спонуканий до виступу, який може довести до дальших ускладнень. Це є головна причина у змаганні Польщі за спільною границею з Мадяричиною.

Гітлер відповів, що всі труднощі можна усунути на основі договору з 1934 р., підкресливши, що у взаєминах між Німеччиною і Польщею нема ні найменших змін. Що ж торкається Карпатської України, то може заявити у зв'язку з підсумками світовою пресою намірами Німеччини, що Польща не має зовсім чого побоюватись у цьому відношенні. Німеччина не має по той бік Карпат ніяких інтересів і їй байдуже, що там робили б зацікавлені в цьому просторі країни. Становище Німеччини в українській справі у зв'язку з віденським арбітражем, що довелось може в Польщі до деяких непорозумінь, пояснюється історичним розвитком тієї справи. Віденський арбітраж переведено на основі мадярських побажань по вислуханні обох сторін. Його (фюрера) бажання, не допустити в ніякому випадку до міжнародного конфлікту, було остаточно вирішальною основою в його становищі в українській справі.

На другий день, себто 6 січня, відбулись дальші розмови міг. Бека з міг. Рібентропом, але вже в Мюнхені. Що торкається чесько-карпато-української справи, то міг. Бек дав таку відповідь: „Тут я повторив, що в Мюнхені устійнено етнографічні кордони. Якщо б з якогонебудь боку видвингено засаду політичних кордонів, то очевидно Німеччина не могла б не цікавитись тією справою. І хоча німецький політичний інтерес не простягається поза Карпати, то проте Німеччина не може висловити свого незацікавлення щодо пересування кордонів супроти Чехословаччини і Карпатської України, бо такі події можуть легко втягнути її в конфлікт. Віденський арбітраж мусить бути дотриманий і якщо виринуть інші побажання, то — на наш погляд — вони мусять бути узгіднені з німецькими інтересами".

Три тижні пізніше міг. Рібентроп відвідав міг. Бека у Варшаві і відбув з ним розмову 26 січня 1939 р., але в „Білій книзі" нема ніякої згадки про балачки на тему Карпатської України того дня. Зате по довершенні Мадяричиною окупації Карпатської України міг. Рібентроп запросив до себе польського амбасадора Ліпського і відбув з ним розмову 21 березня 1939 р. Він заявив: „Приймаю, що поладнання, яке в міжчасі знайшла карпато-українська справа, викликало найбільше вдоволення в Польщі".

І дійсно, радості поляків з приводу спільної границі з мадярами не було меж. Вона виявлялась у демонстраційних походах по більших і менших містах та містечках, зокрема західно-українських земель, підчас яких польська юрба дражнила національні почування українців. Свою безмежну

радість виявляли поляки в походах з домовиною, на якій виднів напис „Здехла Україна", забуваючи, що український нарід на основі спільноти крові, спільноти традицій та спільноти духа почувався однопільним національним організацієм без огляду на те, в якій державі та під яким урядом він жив.

Чому ж Польща зробила все можливе, щоб не допустити до існування самостійної Карпатської України? Відповідь насувається сама. Польща не дотримала ніодного свого зобов'язання, ні тим більше міжнародного: ні постанов конституції у статтях 109-III, з 17 березня 1921 р., ні постанов закону з 26 вересня 1922 р., про автономію Східної Галичини та оснування до двох років українського державного університету, на основі яких виведла рішення Ради Амбасадорів з 15 березня 1923 р. про затвердження своїх східних кордонів. Своє рішення Рада Амбасадорів мотивувала між іншим так: „тому, що Польща признала, що щодо Сх. Галичини етнографічні обставини вимагають доконче автономного устрою", тому і тільки на цій основі затвердила за Польщею східний кордон. Зате нова конституція з 23 квітня 1935 р. ввела в Польщі устрій повної централізації, залишаючи самоуправу тільки за шлезьким воевідством. І ось коли Українська Парламентарна Репрезентация зголосила в грудні 1938 р. законопроект про територіальну автономію для Галицько-Волинської Землі, поляки не тільки що відкинули його, але поліція перевела в цілому краю основну ревізію за згаданим законопроектом, а влада заборонила преси — подати навіть

згадку про його зголошення в соймі.

Та минуло ледве кілька місяців, як Польща розлетілась під ударами Німеччини.

Здавалось би, що бодай ні, по 10 роках, поляки піддадуть основній зміні своє становище супроти українців. На жаль, нічого подібного, про що свідчить однодушна акція поляків за приверненням східних кордонів Польщі з 1 вересня 1939 р., себто за приєднанням західно-українських земель, щоб остаточно переставити свій плян „на зніщене Русі" так, як його перевели в останніх роках на Лемківщині з Посіянням та на Холмщині з Поліссям аж по т. зв. лінію Курзона. І, очевидно, на те, щоб дістати знову спільну границю з Мадяричиною цюно Карпатської України.

Тим більш однодушна мусить бути тепер протиякція з нашого боку.

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛОБ ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗПЕЧІТЬСЯ В УКРАЇНСЬКИМ НАРОДНІМ СОЮЗІ

УВАГА! ГЕМТРЕМ, ДІТРОНТ І ОКОЛИЦІ!
СТАРАНИМ ХОРУ М. І. КОТЛЯРЕВСЬКОГО, ЦЕРКВИ Н. Т. ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІ, при участі БРАТШВ. СЕСТРИШВ. І ТОВАРИШВ. відбудеться
КОНЦЕРТ
в честь ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
В НЕДІЛЮ, 27. БЕРЕЗНЯ
В САЛІ ГЕМТРЕМШКО ГАНСКУЛ (Hamtramck High School Hall)
Hewitt & Jos. Campau
Початок в год. 8. пополуноді.
Вступ вільний.
Концертну часті виконає Хор М. І. Котляревського, упр. Л. Атаманець. Святочний реферат скаже проф. Кузич.
Не забудьте помилувати великого нашого Поета! Приведіть молоді!

ОЛЬГА ЛЕПКОВА

КОНЦЕРТ

ТАВН ГОЛ НЮ ЙОРК

ВІВТОРОК, 5. КВІТНЯ, ВВЕЧІР 8:30 ТОЧНО
TOWN HALL — TUESDAY EVE., APRIL 5, AT 8:30 P. M.
113 West 43rd Street, New York
Orchestra: \$1.20, \$1.80, \$2.40. — Balcony: \$1.20, \$1.80.

УВАГА! — БРУКЛИН І ОКОЛИЦЯ!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ПАРАФІ В БРУКЛІНІ, Н. Й.

В НЕДІЛЮ, 20. БЕРЕЗНЯ 1949 (SUNDAY, MARCH 20, 1949)

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

В САЛІ НАЦІОНАЛЬНОГО ДОМУ 216 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Початок точно в годині 5:30 ввечір.

В ПРОГРАМІ КОНЦЕРТУ: ПРОМОВА — д-р Л. МІШУТА, СОЛІСПІВ — ОСПІН ШТЕЦУРА, ДЕКЛАМАЦІЇ — М. КОВРИН-КОКОЛЬСЬКА, П. СЛОВОДЯН, І. СТОРОЖУК, ХОР ЦЕРКВИ СВ. ДУХА ПІД УПРАВОЮ ОСТАПА УЛИЦЬКОГО. ПРИ ФОРТЕПІАНО ОЛІ ДМИТІВ

ОБ'ЄДНАНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИШВ. І УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕСЕЛЕНЧИН ОСЕРЕДОК В НЬО ЙОРКУ
прохають Громадян і Громади, заінтересованих у праці при зустрічі імігрантів зі скайлітцями підчас їх відвідань з кораблів у порті, прийти на
ДОРАДЧЕ ЗІБРАННЯ
в годині 2. сполудня
В НЕДІЛЮ, 20. БЕРЕЗНЯ 1949
(SUNDAY, MARCH 20, AT 2 P. M.)
В ШКІЛЬНИЙ АВДИТОРІ СВ. ЮРІЯ
217 E. 6th St., New York City.
Головним референтом буде д-р Володимир Галан, ген. директор Злуч. Українського Американського Допомогового Комітету.
Адм. Микола Гаврилюк, голова Об'єднаного Комітету.
Марія Демидчук, голова У. Переселенчого Осередка

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ПЕРЕСЕЛЕНЧИН ОСЕРЕДОК У ФІЛАДЕЛФІ
— влаштує —
СПІЛЬНУ ВЕЧЕРУ
з нагоди привіту новим імігрантам від Української Філадельфійської Громади
В НЕДІЛЮ, 20. БЕРЕЗНЯ 1949
в годині 6. ввечір
В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ, 849 Н. ФРЕНКЛІН УЛ.
На цю вечеру щиро запрошуємо все громадянство Філадельфії і околиці. Рівнож запрошуємо нових імігрантів, зокрема тих, що приїхали через ЗУАДК в 1949 році, для яких вступ вільний.

УВАГА! — УКРАЇНЦІ МІСТА НЬО ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!
Цим подасно до відома, що старанням Т-ВА „СОБОРНА УКРАЇНА" в Нью Йорку відбудеться
ЛЕКЦІЯ невідомо прибувшого з Європи проф. ІВАНА ПАЛІВНОДІ на тему:
„БОЛЯЧКИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ" — політичні проблеми
В НЕДІЛЮ, 20. БЕРЕЗНЯ (MARCH 20, 1949)
В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО ЦЕРКВИ 314 E.-14th Street, N. Y. City.
Початок лекції в 2. год. пополуноді. Вступ вільний.
Шановні Громадяни! Тема лекції є цікава і важка для всіх українців, кожному лежить на серці доля ще й до півні повнозлого українського народу. То ж до громадянської участі на цій лекції проф. І. Палівнода запрошує.
Україна Т-ва „Соборна Україна" в Нью Йорку.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАГО, ІЛЛ.

3 ЖИТТЯ ШІКАГОВСЬКОЇ ГРОМАДИ.

Життя шікаговських українців проходить тепер під знаком недалекого Свята, що по-в'язе собою постать найбільшого Українця Тараса Шевченка з найменшою віткою української землі — Карпатською Україною. Оце в дні 20 березня цього року відбувається в Шопен Школі при вул. Вестерн і Райс величава Академія в пошану Тараса Шевченка, та рівночасно, в другій частині програми буде пошановано Десяті Роковини проголошення Самостійності Карпатської України. Десять років тому назад, йдучи за Шевченковими Заповідями, Карпатська Україна пірвала ворожі кайдани, встала, і про-бувала засісти в сім'ї вольній і великій. Та не судилося. Зловорожі сили залили молодому Карпатсько-Українську Державу морем заліза, і в крові найкращих її синів потопили перші після довгої неволі спроби пробудження народу здійснювати в своїй хаті — свою правду.

Об'єднані в Лізі Американців Українського Походження організації шікаговських українців, улаштуватимуть спільними силами одне Свято, програма якого охопить ці дві пропам'ятні дати. Управа Ліги на цілому раді своїх зборів уточнила вже подробиці святкування. Так у першій частині Святочної Академії буде виголошений реферат в українській і англійській мовах, що відноситься до життя і творчості Тараса Шевченка, та як і до якої міри ми в сучасному виконуємо Його Заповіді. Теж концертна частина побудована так, що головною темою поєднаннях виступів буде як не сама творчість Шевченка, то пісні чи музика оперта на його творчості.

Друга частина Академії присвячена Самостійності Карпатської України. Найбільше настроєвою точкою в програмі не тільки цієї частини, але всього Свята, буде виступ б. прем'єр-міністра Карпато-Українського Уряду і безпосереднього учасника тих великих подій, п. Юліана Ревая. Оце вперше шікаговські українці матимуть нагоду прослухати одного з видних українців сучасності, що сам був в розгарі творення нашої молодого Карпато-Української Держави, прикладав рук до її розбудови та скріплення. Усіх цікавить те до подробиць, як воно могло статися, що ця наша найбільш відчужена своїми і чужими землями, простягнута руки по свою незалежність під українським національним прапором. Зацікавлення між шікаговськими українцями слідє вже тепер.

Друга частина програми Академії знов же побудована так, що головним чином наголошуватимуться ті дні і події, що тому десять років про-гриміли в Карпатській Україні.

Щоб належно виступити не тільки перед українським світом, але й перед американським, до праці і співпраці над успішним завершенням дого-

місячної підготовки, приступили здається всі українські організації міста Шікаго, що мають належне уявлення про суспільно-громадську відповідальність і національну гідність. Коли ж ще де і є такі організації, що в спільних зусиллях і праці не знаходять собі місця, то треба їм дуже дивуватися, а рівночасно все-таки до спільного гурту. Щодо шікаговських українців можна сказати, що поза малими і неповажними виїмками всі зрозуміли не тільки потреби, але й konieczність тісної співпраці і координації сил. Тому, коли і в шікаговській українській спільноті знаходяться люди, які ще пальцем до пальця не вдарили для конструктивної справи, чи наприклад не присвячуються поборюванню комуністичних впливів серед українців — а тільки тратьте даром час і енергію на поширювання хаосу і непорозумінь внутрі українського суспільства, то такі справді треба жаліти над таким станом. Вірити треба, що в бieżучому році навіть найбільше відсталі та перестарілі організації вкінці приступлять до спільної праці, бо ж інша дорога не тільки смішна, але й шкідлива, і вдаряє не по чому іншому, а по всьому українському народові. Говорити про любов до свого народу, і водночас якнебудь паралізувати всі почини, що йдуть в його користь — тяжко поставити поруч себе.

Через таку низку непорозумінь Свято в честь Шевченка і Карпатської України обійдеться без хору, хоч всі можливості для його створення є. Зате шікаговці матимуть нагоду послухати виступів солістів, в особі п. Кульпака, артиста шікаговської опери. Співатиме п. Іванюкевич, теж будуть в виконанні обох програм, тобто першої і другої частини музичні точки. Поза зборами управи Ліги, що відбулися тричі, відбулися ширші громадські наради, з участю представників організацій, що входять до Ліги. На нарадах було присутніх около 40 осіб, а в ході нарад виявлялася жвава дискусія на всі пекучі злободенні питання. Поруч з підготовкою до Академії вирішено проблему прийому і розміщення прибуваючих зі скитальщини наших братів. Головою окремого Комітету, що постійно займатиметься при співпраці всіх товариств і організацій справами переселенців, вибрано п. Івану Подолу. Управа Ліги, та й шікаговські українці з нею співішать тепер наздогнати ті недотягнення, що мали місце в минулорічній діяльності, коли то праця Ліги дещо підупала.

Повертаючи до Святочної Академії в честь Тараса Шевченка і Самостійності Карпатської України, то річ ясна, що такі виступи і Свята мусять відбитися широким відгомном не тільки між своїми, але

ЗТЗД Ц.П.У.Е.

(Докінчення зі стор. 1-01)

друзі, д-р Б. Волянський, дир. І. Винник, о. М. Харина; заступники: ред. Я. Ємець, В. Повзаник, О. Геродиский, Р. Борковський; президія Головної Ради: голова — д-р В. П'юш, 1-ий заст. голови — Дм. Шумей, 2-ий заст. гол. — д-р О. Соколинський, 3-ий заст. гол. — проф. В. Гришко; секретар — ред. В. Давиденко; голова Найвищого Суду — д-р Т. Мацьків. На закінчення свого повідомлення УБІ передає заяву „З'їздової меншості“, в якій говориться про слабу підготовку з'їзду та переміну його в „терен нездорової партійної розгри“ і закидаючи групі Бандери, що вона „зробила з ЦП.У.Е. свою партійну експозицію, до якої громадянство не має довіри і поваги...“

Повідомлень та оцінки з'їзду з джерел „З'їздової більшості“ ще не надіслано, але для загальної інформації наших читачів вони будуть зреферовані як тільки наспіють.

ЩЕ ОДИН НЕУСПІХ ІТАЛІЙСЬКИХ БОЛЬШЕВИКІВ.

Рим, 16 березня. — У зв'язку з дебатами в італійському парламенті над одностороннім рішенням італійського уряду щодо приступлення Італії до Атлантичного пакту, місцеві більшовицькі п'ята колона була задумала проголосити протестатійний генеральний страйк. Проте, в останньому часі праві елементи в опанованій комуністами Генеральній Конфедерації Праці заставили більшовицьких зрезигнувати з цього страйку, щонайменше хвилино.

ї чужими. А коли йде про успіх, то річ очевидна, що від тісної кооперації всіх українців міста Шікаго, всіх церковних громад і організацій виниєдино залежатиме. Так Святочна Академія анонсується кожного тижня через радіо. Видруковано цілий ряд листівок в українській, англійській мовах, теж новостворений комітет Карпатських Українців звернувся до своїх земляків в Шікаго зі закликом, на найбільш доступний їм мові.

Надзвичайно багато праці в діяльність Ліги вкладає тепер її голова п. Іван Дуканський, що не тільки має потрібну на такому становищі енергію, але й тішиться серед українців в Шікаго авторитетом. Це вможливило Управу Ліги мріяти про те, що Шікаго в цьому році знову стане одним з найкраще працюючих українських осередків в Північній Америці. Свято, що відбудеться 20 березня в неділю — буде неначе пробним каменем новоствореної Управи. Також шікаговські українці повинні масовою участю в Святі заманіфестувати свою вірність Шевченковим заповідям. „Щоб такі виступи і Свята мусять відбитися широким відгомном не тільки між своїми, але

Спортові Вісті

ВИСОКА ПЕРЕМОГА УСК.

Українські Футболісти Нью-Йорку виграли 9:0 (4:0) проти „Форерс С. К.“ в другій rundі гор за чашу Д-ра Маннінга.

Другий день гор за чашу Д-ра Маннінга приніс високу й справедливу перемогу українським спортсменам — з вислідом 9:0 (4:0).

„Форерс С. К.“ — в минулому сезоні — 1948 в змаганнях за першество Східного Футбольного Дистрикту був двічі противником наших копунів. Раз прогнали наші скромно 1:2, другий вислід випав нерішений 2:2. Команда цих кушівона „зробила з ЦП.У.Е. свою партійну експозицію, до якої громадянство не має довіри і поваги...“

Повідомлень та оцінки з'їзду з джерел „З'їздової більшості“ ще не надіслано, але для загальної інформації наших читачів вони будуть зреферовані як тільки наспіють.

В початкові мін. гри Надбережний і Кравчук нічевуть догідні позиції, при чому Суський здержує помітно м'яча. Шойно в 8 мін. приземної подачі Скоробогатого — Кравчук значить циферну перевагу. Наступає квадранс дуже нервової гри, де противник помітно переважає, а усі наступаючі акції українців ліквідують певно запілля противника. В 28 мін. Надбережний дає м'яча Кравчукові — цей об'їздує „Форерів“, витягає голкіпера з воріт і подає „в ширину“ — а Суський легко расує — й стан 2:0. 5 мін. описля Кравчук „наводить“ м'яча на ногу Надбережного — сильний стріл „у вконець“ й 3:0. В нападі бачимо постійно Чорного — Хоманьчука, що викликає немотрібно згуртованих змагунів під ворітими противника й недорозуміння між нашими змагунами в напад! В

ний пророк. То ж поруч з маніфестацією вірності Шевченковим ідеалам, шікаговські українці матимуть нагоду заманіфестувати теж свою єдність та національно-громадську свідомість.

Управа Ліги просить всіх, взяти численну участь в цьому небудейному Святі. Діжді призначений на допомогу братам скитальцям, та в рівній частині на інші національні потреби.

В. Ш.

40 мін. Суський ловить позаду м'яча й несподівано користає з вільного - відсаєного Бойчука. Сильний стріл останнього здвандиатки — входить при ефектній ромбіназі воротаря в лівий угольник воріт. Стан 4:0. При кінці першої половини УСК стріляє мадо — а перевага нотується двома наріжниками.

Друга половина — сильна перевага українців, але з причини надмірної до пересад комбінаційної гри — під кінцем „Поддай“.

Реасумуючи бачену картину гри — в змазі УСК-івці сильно переважали противника у всіх лініях. Про задні, які були мало засилени грою, годі вести критику. В пів-задові слід підкреслити „Пех“ Цоцка, високу продуктивну гру Хоманьчука, поправу теніки і зріст „театрального цинізму“ у шотлера Чорного. В нападі найкращий Кравчук, хоча інші давали максимум своїх футбольних вальорів. Показ комбінаційної гри Суського, Надбережного виводив зрозуміло глядачів з рівноваги, а Бойчук, Скоробогатий, Калина, чи Цоцко „домерзали“ — приглядаючись їхнім непродуктивним „зводам“, „флінтам“, та пересадним пасама в ширину і довжину. Дінає, що ті змагуни пруть усіма силами до перемоги — але не розуміють двох футбольних засад: 1) противника б'ється чисельно тільки — скільки маєється нагоди, 2) ділитись грою через усіх змагунів однаково, даючи при тому змогу усім співзмагунам доволі „награтись“.

Натурально, можливості кращих змагунів є більші, слабших — менші, але нема законного футбольного права, що кращі мають бути „гавляте-рами“ та накидувати цілий команди блудну тактику — піднесеної до квадрату комбінації. Комбінаційна гра — допускаєма згодні зі слабим противником, або з наваністю високої ворітної переваги — але недопускаєма з сильним противником, коли позиції до здобуття воріт числяться на вагу золота. Противник позиційно був розторощений — але вислід 9:0 дуже скромний — коли зважити, що можливостей було на „добру товсту двоцифру“. Суддя — Генри Прагер своїми рішеннями кривдив УСК, але не було причини нашим змагунам критикувати його мильних рішень — бо до критики й оцінки судді не обов'язані змагуни на площі — тільки знаходиться на це офіційну й правильну дорогу — до якої зобов'язаний провід.

Склад Українського Спортового Клубу: Цефало, (Рожанський), Галик, Тарашак, Цоцко, Хоманьчук, Скоробогатий, (Калина), Надбережний, Суський, Бойчук, Кравчук. Ворота: 8 мін. Кравчук, (Скоробогатий), 28 мін. Суський (Кравчук), 33 мін. Надбережний, 63 мін. Надбережний (Кравчук), 67 мін. Кравчук, 81 мін. Надбережний (Чорний) і 89 мін. Скоробогатий з наріжника.

Б. Прудіус.

ЗБОРИ ВІДЛІВІВ У. Н. СОЮЗУ

ГЕНЗЕЛТОН, ПА. — Вр. св. Арх. Михайла, від. 85, повідомляє місцеві і позамісцеві члени, що аничайні збори відбудуться в неділю, 20 березня, в годині 12. зароз по Св. Вові, в Українській Галі. Просимо догуючих членів приїхати сній дотю, щоб не нараскутись на сусіда. — В. Шпунула, предс.; О. Бастик, секр.-кас.

ПОНКЕРС, Н. В. — Тов. Подліска Св. від. 85, повідомляє, що місцеві збори відбудуться в неділю, 20 березня, в годині 2. пополу, в галі У. Г. Клубу, 13 Вашингтон ул. Буде розданий книжечок і буде прийняти нових членів без оплати вступного. — Н. Мазур, пр.; В. Мандзіл, секр.

ПАСЕНК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє всіх своїх членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 20 березня, в годині 2. пополу, в У. Н. Домі, 237 Говн Еве. Пригладують тих членів, котрі догують доверх три місяці, що коли не прийдуть на збори і виповнять своїх обов'язків згідно зі статутом, будуть сусідовані. — За уряд: Ф. Гуляка, предс.

ГЕНТРЕМ, МІШ. — Місячні збори Тов. Брода, від. 20, відбудуться в неділю, 20 березня, в годині 2. пополу, в У. Н. Домі, 237 Говн Еве. Просимо всіх членів приїхати на ці збори. — П. Прихидко, рек. секр.

ДЖЕРІ СІТІ, Н. ДЖ. — Повідомляємо, що збори Тов. Укр. Св. від. 170, відбудуться в неділю, 20 березня, в год. 2. пополу, в У. Н. Домі, 183 Фліт ул. Просимо членів приїхати, заплатити свої аклади та забрати тікети на Український Фестивал. — І. Грабар, секр.

ПЛЕННІЦІД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в суботу, 19 березня, в годині 8. вечір, в домі де знаходиться. Просимо всіх членів приїхати на час. — І. Головак, предс.; В. Реновель, кас.; П. Ярема, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Запорозька Св. від. 347, відбудуться в неділю, 20 березня, в годині 2. пополу, в галі де знаходиться. Просимо членів приїхати на ці збори, бо маємо справи до поладження. Просимо приїхати на означений час. — С. Платен, пр.; С. Пелехатий, кас.; Г. Тимчій, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 3. березня 1949 року помер у 68. році життя
ВАСИЛЬ ЛОНИК.
член Вр. св. Стефана, від. 221 У. Н. Союзу в Шікаго, Ілл.
Покойний походив зі села Голубин, пов. Залізняк, Зах. України. Похований у селі на вул. Золотої, дві дочки Ольгу і Луску. Бул активним співробітником та активним ур. секр. від. 221 в 1928 році.
Похован відбуде 7. березня при участі родини, членів від. 221 і знайомих в цюрок св. Миколи на українській цвинтарі св. Миколая. — В. Н. П.; Т. Шпунула, секр.

Дня 18. березня 1949 року помер

ГРИГОРІЙ СТЕПЕНЬ.
член і бувший секретар від. 237 У. Н. Союзу.
Покойний родився в селі Медвежи, пов. Дрогобич. Похований у смутку два сини і дві дочки.
Похован відбуде 15. березня з правосл. дерни на цвинтар Long Croft. — В. Н. П.; Член.

ПОБРАТИМИ

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ
знаменитого українського повістя
АНДРІЯ ЧАЙКОВСЬКОГО
Сторін 233.—Ціна \$1.20
Замовлення враз з належністю слати до:

“SVOBODA”
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N. J.
3 Канади належить платити тільки американською валютою.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Св. від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місцеві збори відбудуться в неділю, 20 березня, в годині 2. пополу, в галі церковній. Просимо всіх членів зійтись на означений час. Взявмо догуючих членів споніати свою належність, кинце цього місяця, бо інакше будуть сусідовані. Теперішня адреса секретаря: John Markowicz, 287 Randolph St., Carheret, N. J. — За уряд: І. Савчак, Н. Крупа, І. Маркович, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Вр. св. Арх. Михайла, від. 85, повідомляє всіх своїх членів, що місцеві збори відбудуться в неділю, 20 березня, в галі парафіяльній, 803 Фронт ул., в годині 2. пополу. Просимо членів приїхати на означений час та споніати свої членські обліжки. — За ур: В. Ракошій, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК

Фарба в поронку зі старого краю

Десять (10) крапок: червона ясна, пінкова, фіолетова, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і чорна. Ціна за 10 крапок \$1.50. Век пінчальні 15 ц. Кістка до писанки 15 ц. Краєвий шифран 25 ц.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ „Христос Воскрес“ в формі книжечок з віршами, ціна за дозв. 60 ц., 50 картки \$1.75, 100 картки \$3.00. ЛАДАН (Каліа), для церковного ужитку, фунт \$1.00 з пересилкою.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ в образах. Прекрасний образ в 10-ох крапках, розмір 27x34. Ідеально видана хронологія українських князів і германів, Галицької, Волинської і Литовської династії від 914 до 1768 року. Варту мати один образ на пам'ятку. Ціна \$1.75 з пересилкою.

СТЕМПОВАНА на кнізі подушка на каналу, дуже гарний взорець в кількох крапках, ціна \$1.00.

КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ з найвищого гірського з'їла, на неомангані молудка, пейчкі і нирок. Валина пачка коштує 50 ц.

ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство припорукувати, тим, що терять на алергій кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50 ц.

ЗІЛЛЯ НА БІЛЬ НІГ. Дуже помічне. Як його уживати, надруковано на білці. Валина пачка 50 ц.

МІШАНИ КОРІННЯ. Добре також на запал до горла. Пачка 50 ц.

ШАЛІНОВА ХУСТИНА. З чистої 100% лави, розмір 30x30 цалів, \$4.00. Листя рож до роблення кайток грес \$3.00.

КАНАВА, НІТКИ ДО ВИШИВАННЯ В. М. С. І СТЕМПОВАНИ РІЧНІ.

Пішіть по каталог.
С. О. Д. не англійською. Замовлення посилайте до:

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 44th ST.,
New York 3, N. Y.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Even 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
варляжне погребанє — \$150
ціна так мильній як
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Organized funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ВРЕНІ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОУК, БРОУКЛІН, НЬЮ-ЙОРК і ОКЛАЙДІС.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2545
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MEtrose 5-4875

ТАРЗАН, ч. 2053. Серед пожежі.

Закі Тарзан побачив вогонь, він уже розгорів як пожежа.

Тарзан відразу змиркував, що побіг Джени до жолби мусів їти через вогонь і тому він затурбувався.

Несучи молодого льва, Тарзан найшов потік і пустився ним в сторону пожежі.

Осліплений димом, він втрапив рівновагу і впав у глибоку калабану.

НАД ОЗЕРОМ

Оповідання з американського життя
написав С. КОТИК
Сторін 109. — Ціна 75 ц.
Замовлення враз з належністю слати до:

“SVOBODA”
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N. J.
3 Канади треба платити тільки американською валютою.